

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

คนไทย โชคดีที่มีภาษาเป็นของตนเองใช้มาตั้งแต่สมัย โบราณ แม้ชาติที่มีวิทยาการเจริญกว่าเราหลายชาติ ก็ยัง ไม่มีภาษาใช้ เป็นของตนเอง และภาษาของเรานั้น มีความไพเราะ สละสลวย สามารถบอกความรู้สึกถึงอารมณ์ของผู้พูด อีกทั้งสอดคล้องกับลักษณะวัฒนธรรมความเป็นไทย ด้วย (ชวน หลีกภัย, 2537 : 5) แต่ปัจจุบันนี้ การเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาแม่เพียงภาษาเดียว ย่อม ไม่เป็นการเพียงพอ เนื่องจากคนไทย ได้มีการติดต่อค้าขาย และมีสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศมากขึ้น เห็นได้จากตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาเราก็มารับเอาภาษาอังกฤษมาเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสารกับนานาประเทศ คนไทยจึงเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ และเริ่มเรียนภาษาอังกฤษมา ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 โดยมีพวกมิชชันนารีชาวอเมริกันเป็นครูสอน เพราะสมัยนั้นคนไทยกำลังตื่นใค้นกับวิทยาการใหม่ ๆ ที่พวกมิชชันนารีอเมริกันนำเข้ามาเผยแพร่ จึงมีความต้องการอยากจะเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิชาการดังกล่าว ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ภาษาอังกฤษเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญทางด้านการเมืองเป็นครั้งแรก โดยในสมัยนั้นมีฝรั่งชาติตะวันตก ซึ่งได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เคนมาร์ค สหรัฐอเมริกา ฯลฯ ได้เข้ามาขอทำสนธิสัญญาทางไมตรีและพาณิชย์กับประเทศไทย ในครั้งนั้นประเทศไทยได้เจ้านายและข้าราชการที่เคยเรียนภาษาอังกฤษครั้งรัชกาลที่ 3 เป็นกำลังในการเจรจา และทำสัญญาโดยไม่ต้องมีล่าม นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังทรงเห็นประโยชน์ของภาษาอังกฤษ โดยทรงพระราชดำริเห็นว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นทางนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการของประเทศตะวันตก และนำไปสู่ความเข้าใจสภาพการเมืองในยุโรป เพื่อจะได้นำเอาความรู้วิชาการนั้นมาปฏิรูปบ้านเมืองให้เจริญทัดเทียมกับอารยประเทศ พระองค์เองก็ได้ทรงศึกษาภาษาอังกฤษจากหมอ คาสเวล (Rev. Jessi Caswell) จนสามารถใช้การได้ดีเป็นคนแรกในเมืองไทย ทั้งได้ทรงสนับสนุนส่งเสริมให้พระราชโอรส พระราชธิดา เจ้าจอมมารดา ตลอดจนเจ้านาย ขุนนาง และข้าราชการในสมัยนั้น ได้ศึกษาเล่าเรียนภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลายอีกด้วย จนมีการกล่าวกันว่าในรัชกาลที่ 4 ถ้าใครรู้ภาษาอังกฤษก็เป็นคนโปรด ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ได้

ไปรคเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษขึ้นในกรมมหาดเล็ก เพื่อเป็นโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษสำหรับบุตรหลานของเจ้านาย ขุนนาง และข้าราชการในราชสำนัก (ญาติ ไหวติ, 2521 : 40 - 41)

ปัจจุบันนี้ภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาท ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยมากขึ้น โดยเฉพาะด้านการศึกษา วัฒนธรรม การติดต่อค้าขาย แทบจะกล่าวได้ว่าในชีวิตประจำวันตั้งแต่ตื่นนอนจนเข้านอน เราจะพบกับภาษาอังกฤษได้ทุกเมื่อ ตั้งแต่ป้ายโฆษณาสินค้า สิ่งของเครื่องใช้ ยารักษาโรค หนังสือพิมพ์ รายการวิทยุ โทรทัศน์ เพลง ภาพยนตร์ ชื่อบริษัทห้างร้าน และบางคำเราก็ตีใจพูดทับศัพท์ปนอยู่ในภาษาไทย จนเกิดความเคยชินนี้ก็เป็นคำในภาษาไทยไปแล้วก็เป็นได้ โดยเฉพาะขณะนี้โลกเรากำลังเป็นโลกยุคข่าวสารข้อมูลสนเทศ ยุคข่าวสารไร้พรมแดน เราสามารถติดต่อกันได้อย่างรวดเร็ว และทั่วถึงทุกมุมโลก มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น เช่น การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ การส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมจากทั่วทุกมุมโลก การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การอ่านข่าวสารข้อมูลอินเทอร์เน็ต ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร จึงทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นตามไปด้วย เพราะการติดต่อสื่อสารจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการให้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ แพร่กระจายถึงกัน ดังที่ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537 : บทนำ) กล่าวว่า นอกจากรู้ภาษาของตนเองเป็นอย่างดีแล้ว การรู้ภาษาต่างประเทศเปรียบเสมือนการมีเครื่องมือเพิ่มเติม เพื่อใช้ประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างชาติ และเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ

จากที่กล่าวมาแล้วทำให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยมากขึ้น และการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นมาอีกภาษาหนึ่งก็จะเป็นประโยชน์ต่อคนไทยและสังคมไทยขึ้นอีกด้วย ดังนั้นประเทศไทยจึงได้กำหนดให้นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ (2511 : 10) ได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับสามัญตามหลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2503 โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือต้องการให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย โดยให้มีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนที่เหมาะสมกับระดับชั้น และให้มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมอยู่เสมอ การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้จะเน้นการท่องจำและ โครงสร้างไวยากรณ์ แต่เมื่อเวลาและเหตุการณ์เปลี่ยนแปลง ความคิดและความต้องการของคนไทยก็เปลี่ยนแปลงไป ทำให้หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 ต้องยกเลิกใช้เพื่อให้ทันกับโลกและเหตุการณ์ ในปี พุทธศักราช 2521 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ขึ้นแทนหลักสูตรเก่าพุทธศักราช 2503 โดยไม่มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในหลักสูตรฉบับนี้

เนื่องจากวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในระดับประถมศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป เป็นเวลาช้านานแล้ว เมื่อหลักสูตรฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้มีการสอนภาษาอังกฤษ จึงก่อให้เกิด ปฏิกริยาต่อต้านจากบรรดาสี้อวมวลชน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนพากันเรียกร้องอย่างมากให้ สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาต่อไป (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2525 : 47) ในปี 2523 กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งให้เพิ่มวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โดยให้เป็นวิชาเลือกหนึ่งในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ และให้เริ่มสอน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 เป็นต้นมา (สุไร พงษ์ทองเจริญ, 2525 : 26)

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษที่เข้ามาเกี่ยวข้อง และมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของเรามากขึ้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และการเมือง ถ้ามีความรู้ภาษาอังกฤษดี ก็จะสื่อสาร แสวงหาความรู้ ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการสาขา ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น ดังที่ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2534 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษสำหรับ คนไทยว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญในฐานะภาษาสากล ที่ใช้ในการติดต่อ สื่อสารกับนานาประเทศ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ และการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็วทำให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของคนไทยมากขึ้น ทั้งในด้านการศึกษา การ ประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ มีผู้วิจัยยืนยันว่า ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นต่อการพัฒนา ประเทศให้ได้ก้าวสู่ประชาคมโลก สุพัฒน์ ตุกมลสันต์ (2533 : 34-35) กล่าวว่า ความจำเป็นใน สังคมปัจจุบันก็ยังคงต้องการให้นักเรียน ได้เรียนภาษาอังกฤษ และที่น่าสังเกตคือ ผู้บริหารระดับประเทศก็เริ่มสนใจ และกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนี้อยู่เช่นกัน สรรรรถ กลิ่นประทุม (อ้างถึงในประณอ พุ่มศิริ, 2535 : 4) กล่าวว่า น่าจะมีการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนเพราะประเทศไทยกำลังพัฒนาเป็นประเทศอุตสาหกรรม ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญ เพิ่มขึ้น และต้องการให้กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบายที่แน่นอนในเรื่องนี้ โดยเน้นให้สอน ภาษาอังกฤษคู่ไปกับภาษาไทย นอกจากนั้น ยังต้องการให้มีการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นมาตรฐาน เดียวกัน และควรเริ่มสอนในชั้นประถมปีที่ 1 พร้อมกัน และ รุ่ง แก้วแดง (อ้างถึงใน ศึกษานิเทศก์ คณะกรรมการศึกษาเอกชน , 2533) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใน โรงเรียนเอกชนว่า เป็นสิ่งจำเป็น และต้องมีการสอน และควรจัดแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับอนุบาล เป็นการเรียนเพื่อเตรียมความพร้อม ระดับประถม และมัธยมศึกษาเป็นการเรียนเพื่อการสื่อสาร จากความสำคัญของภาษาอังกฤษ และการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งศิลป และ วัฒนธรรม วิทยาการเทคโนโลยี การค้าขาย และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การสื่อสารของยุคโลก ไร้พรมแดน จึงส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : คำนำ) ได้เสนอขอปรับนโยบายการสอน ภาษาต่างประเทศให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และได้รับอนุมัติจาก

คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2538 ให้เปิดสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 โดยให้เริ่มสอนในปีการศึกษา 2539 เป็นต้นไป

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้นเป็นการเรียนการสอนในระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory) โดยเน้นความสามารถด้านการฟัง พูด โดยการจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุข สนุกสนาน สัมผัสกับภาษาอังกฤษ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2540 :8)

แม้ว่าประเทศไทยได้จัดให้มีการดำเนินการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม แต่ยังคงประสบปัญหามากมาย ที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเท่าที่ควร ดังเช่นที่ สุไร พงษ์ทองเจริญ (2520: 1) กล่าวถึง ผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยว่าผลที่ได้รับคือ ภายหลังที่ได้เรียนภาษาอังกฤษ 6 ปี นักเรียนส่วนมากฟังภาษาอังกฤษเกือบไม่รู้เรื่อง พูดภาษาอังกฤษได้น้อย หรือพูดไม่ได้เลย ความสามารถในการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อความที่คนอ่านโดยจับพลันทันที อยู่ในเกณฑ์ต่ำ รู้คำศัพท์น้อย ไม่สามารถเรียนภาษาอังกฤษได้อย่าง ถูกต้องพอควรแก่ระดับชั้น นับว่าเป็นการสิ้นเปลืองเวลาไปโดยได้ผลไม่คุ้มค่า ซึ่งตรงกับ ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 2) กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เริ่มต้นมาเป็นเวลาหลายสิบปีแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะในระดับเริ่มต้น คือระดับประถมศึกษา เช่นเดียวกับ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537 : 1-5) กล่าวว่า การสอนภาษาอังกฤษไม่ได้ผลตามความมุ่งหมาย อมร รักษาสัตย์ (2513 : 71) กล่าวว่า นักการศึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษผู้หนึ่ง ได้ยกตัวอย่างผลการสอบเข้าคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2531 ซึ่งมีผู้สอบ 479 คน ทุกคนจบปริญญาตรีเรียนภาษาอังกฤษมาแล้วอย่างน้อย 12 ปี มีผู้รู้ภาษาอังกฤษใช้อ่านตำราได้เพียง 18 คน เท่ากับร้อยละ 5 ของผู้สมัครเท่านั้น นักศึกษาที่สอบเรียนต่อปริญญาโทนี้มีความพร้อมในด้านวิชาการ แต่ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษคงจะอ่อนมาก คือใช้การไม่ได้เลย

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัดของจังหวัดสงขลาตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 และ 2537 พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินกลุ่มประสบการณ์พิเศษภาษาอังกฤษ ได้คะแนนต่ำเป็นอันดับที่ 2 ทั้ง 2 ปีการศึกษา และปีการศึกษา 2538 ก็พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.85 (ในภาครวม) เมื่อเปรียบเทียบกับทุกกลุ่มประสบการณ์มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ เป็นอันดับที่สาม (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา, 2538 : 8) จึงเห็นได้ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษคงจะประสบปัญหา เพราะนักเรียนยังคงมีผลสัมฤทธิ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

การที่คุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรนั้น เกิดจากปัญหาหลาย ๆ ด้านด้วยกัน ทั้งด้านกระบวนการเรียนการสอน ความไม่พร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านตัวครู ในการจัดการเรียนการสอนครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดที่จะ เสริมสร้างทัศนคติที่ดีงามในการเรียนภาษาอังกฤษให้แก่เด็ก และยังเป็นผู้ที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรต้องการ แต่จากการศึกษาพบว่า ครูเป็นตัวแทนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังที่ ละเอียด นิมมะโน (2536 : 3-5) ได้สำรวจปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่าครูภาษาอังกฤษร้อยละ 70 ไม่ได้เรียนวิชาเอก หรือวิชาโทภาษาอังกฤษ แต่จำเป็นต้องสอนเพราะผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนต้องการเรียนภาษาอังกฤษ จึงทำให้เกิดปัญหาการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างมาก จากที่กล่าวมานี้ก็แสดงให้เห็นถึงปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จากครู อันจะส่งผลถึงคุณภาพของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งตรงกับที่ โทมัสเอ เดอร์ (2514 : 96) กล่าวว่า มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้วิเคราะห์ตัวครูผู้สอนอันเป็นสาเหตุที่ทำให้การสอนภาษาอังกฤษไม่ได้ผล ซึ่งสรุปได้ว่า ครูผู้สอนไม่มีคุณภาพ เพราะไม่ได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษมาอย่างถูกต้อง (พรณินี ศาคริก, 2514 : 58) จึงทำให้ครูสอนภาษาอังกฤษสอนแบบผิด ๆ ถูก ๆ ก็มีสาเหตุมาจากครูผู้สอนขาดการศึกษาอบรมมาอย่างถูกต้องและเพียงพอ ตรงกับ อุทัย ภิรมย์รัตน์ และเพ็ญศรี รังสิยากุล (2521 : 40) กล่าวว่าครูไม่มีความรู้ ขาดความชำนาญ สอนแบบผิด ๆ ถูก ๆ เพราะ ได้รับการอบรม หรือถ่ายทอดมาผิด ๆ ถูก ๆ นั้นเอง นอกจากนี้วิธีสอนยังขัดกับหลักการทางภาษาศาสตร์ นั่นคือมิได้มีการเรียนการสอนที่เป็นไปตามธรรมชาติ อันได้แก่ สอนทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ครูส่วนใหญ่สอนกันแต่อ่าน เขียนและแปล ไม่ได้มีการสอนพูด และดวงเคื่อน แสงชัย (2533 : 8) ได้กล่าวถึงการพูดซึ่งครูผู้สอนภาษาอังกฤษใช้ภาษาไทยในการสื่อสารมากกว่าภาษาอังกฤษ อาจเนื่องมาจากครูขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับนักเรียน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนการสอน แต่ส่วนมากทางโรงเรียน หรือครูผู้สอนจะละเลยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่ส่งเสริมกิจกรรมอย่างจริงจัง อันจะส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ดังที่ จิราพร ขุนนะ (2539 : 61) ศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนของครูส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนักเรียนที่เรียนกับครูที่มีคุณภาพที่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนกับครูที่มีคุณภาพไม่ดี ซึ่งตรงกับที่ ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2532 : 93) ศึกษาพบว่า คุณภาพการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยแบ่งเบาภาระในการสอน ในการที่ครูจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน และทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการสอนที่ไม่ใช้สื่อ โดยเฉพาะในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสื่อมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ พันทิพา เข็มทอง (2524 : 5) แดเรียน (Darlan, 1969 : 2695-2696) และ บิชอป (Bishop, 1967 : 2093-2094) กล่าวว่า อุปกรณ์การสอนภาษาที่จำเป็นต้องมี เช่น แผ่นเสียง เทป เครื่องบันทึกเสียง ห้องปฏิบัติการทางภาษา โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพยนตร์ ฯลฯ เพราะถ้าสามารถจัดหาได้ และรู้จักเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียน จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ก็มีปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน โดยการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมาของ วรบุษ รัตนประสิทธิ์ (2503 : 32-33) จันตรี คุปตะวาทีน (2521 : 71) และธีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2525 : 83-86) พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นปัญหาดังนี้

- 1) โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น หนังสือ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง ห้องปฏิบัติการทางภาษา นอกจากนี้ยังพบว่า ครูไม่มีโอกาสใช้โทรทัศน์ การศึกษาประกอบการสอนภาษาอังกฤษอีกด้วย
- 2) ครูบางคนไม่ได้ใช้อุปกรณ์การสอน เนื่องจากเห็นว่าเสียเวลา และแรงงานในการทำอุปกรณ์

ด้านการวัดผล และประเมินผล การวัดผลและประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูทราบความสามารถในการสอน และทำให้ทราบคุณภาพของการเรียนของนักเรียน เป็นตัวชี้ให้เห็นผลการพัฒนาทั้งผู้สอน และผู้เรียน และสามารถนำผลนั้นมาพิจารณาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนได้ ดังเช่นที่ ดวงเดือน แสงชัย (2533 : 92-93) กล่าวว่า การวัดผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบถึงความรู้ ความเข้าใจ ความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการแบ่งกลุ่มจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และประเมินผลการสอนของครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อช่วยในการปรับปรุงการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงคุณภาพการสอนของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนควรจะต้องมีความแม่นยำเที่ยงตรง มีความรู้ ความชำนาญในการวัดผล ประเมินผลมากพอสมควร เพื่อให้ได้ความเที่ยงตรงในการวัด และประเมินผลทุกครั้ง ดังที่ สุพัฒน์ สุกมลสันต์ (2535 : 56-58) ได้กล่าวถึงการวัดผล และประเมินผลว่า ครูขาดความรู้ด้านการวัด และการประเมินผล นอกจากครูขาดความรู้ด้านการวัดผล และประเมินผลแล้ว ครูยังขาดแบบทดสอบที่จะช่วยให้การวัดผล และการประเมินผลได้ถูกต้อง เที่ยงตรง และแม่นยำดังที่ ธีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2525 : 85) สรุปผลการวิจัยว่า ครูไม่ได้รับอุปกรณ์การสร้างแบบทดสอบอย่างเพียงพอ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ทำให้ทราบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในทุกระดับชั้น ประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย การที่รัฐได้จัดให้มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยคาดหวังว่าจะเกิดผลบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้สนองความต้องการของครู นักเรียน และสังคม โดยจัดทำแผนการนำหลักสูตรไปใช้ จัดเตรียมบุคลากรภาษาอังกฤษ มีการยกย่องชุดฝึกอบรมเพื่อชี้แจงวิทยากรระดับจังหวัดในการอบรมครูประถมศึกษาทั่วประเทศ มีการใช้สื่อการศึกษาทางไกล จัดทำสื่อการเรียนการสอน สร้างความมั่นใจให้แก่ครู ตลอดจนจัดทำห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound Lab) ให้เกือบทุกโรงเรียนทั่วประเทศ จากการดำเนินการดังกล่าวรัฐได้สิ้นเปลืองงบประมาณไปหลายสิบล้านบาท แต่การเรียน การสอนก็ยังคงมีปัญหาอยู่

จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพการเรียนการสอน และปัญหาต่าง ๆ จากครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และเนื่องจากการดำเนินการเรียนการสอนนี้เป็นระยะเริ่มต้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการแก้ปัญหาต่าง ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และศึกษาปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

2.2 เพื่อศึกษาปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านความรู้ในเนื้อหาภาษาอังกฤษของครู ด้านการเตรียมการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูที่มีเพศ ประสบการณ์ และวิชาเอก ที่แตกต่างกัน

สมมติฐาน

1. ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีเพศต่างกัน มีความแตกต่างกัน
2. ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความแตกต่างกัน
3. ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีวิชาเอกต่างกัน มีความแตกต่างกัน

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้

- 1.1 ทำให้ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา
- 1.2 ทำให้ทราบถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา
- 1.3 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าสำหรับผู้สนใจ

2. ด้านการนำไปใช้

- 2.1 เป็นข้อมูลให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นำไปปรับปรุงการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 เป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนำไปปรับปรุงการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2.3 เป็นข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2540

2. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ใน 5 ด้านคือ

- 2.1 ด้านความรู้ในเนื้อหาภาษาอังกฤษของครู
- 2.2 ด้านการเตรียมการสอน
- 2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรที่จะศึกษานี้ แบ่งเป็น

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ

- เพศชาย
- เพศหญิง

3.1.2 ประสิทธิภาพด้านการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่

- สอนเป็นปีที่ 1

- สอนเป็นปีที่ 2

3.1.3 วิชาที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่

- วิชาเอกหรือวิชาโทภาษาอังกฤษ

- วิชาเอกอื่น ๆ

3.2 ตัวแปรตาม คือ ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่

3.2.1 ด้านความรู้ในเนื้อหาภาษาอังกฤษของครู

3.2.2 ด้านการเตรียมการสอน

3.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยถือว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบตามสภาพเป็นจริงในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และมีอิสระในการตอบแบบสอบถาม คำตอบที่ได้จากแบบสอบถามตรงตามความจริงทุกประการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. *สภาพการสอน* หมายถึง สภาพทั่วไปในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้านการเตรียมการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

2. *ปัญหา* หมายถึง ปัญหาหรืออุปสรรคที่มาขัดขวางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ใน 5 ด้านคือ ด้านความรู้ในเนื้อหาภาษาอังกฤษของครู ด้านการเตรียมการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

3. ครู หมายถึง ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา
4. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)
5. ประสบการณ์ด้านการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง ระยะเวลาที่ทำการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เท่านั้น
6. วิชาเอกภาษาอังกฤษ หมายถึง ครูที่มีวุฒิการศึกษาและสำเร็จการศึกษาวิชาเอกหรือวิชาโทภาษาอังกฤษ ที่สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
7. วิชาเอกอื่น หมายถึง ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีวุฒิทางการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สาขาวิชาเอกและโทภาษาอังกฤษ
8. ด้านความรู้ในเนื้อหาภาษาอังกฤษของครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษของครูภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จะใช้สอนตามโครงสร้างเนื้อหา และเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
9. ด้านการเตรียมการสอน หมายถึง การวางแผนล่วงหน้าของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในด้านการเตรียมการสอน การทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน การทำกำหนดการสอน การทำแผนการสอน การกำหนดจุดประสงค์ วิธีสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อให้การสอนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
10. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ทักษะกระบวนการ และเทคนิค วิธีสอนภาษาอังกฤษ
11. ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การผลิต การใช้สื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ รวมทั้งการจัดเก็บรักษาที่สะดวกต่อการนำไปใช้

12. **ด้านการวัดและประเมินผล** หมายถึง การตรวจสอบความสามารถทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ของผู้เรียนในด้านเนื้อหา เจตคติ ทักษะ และกระบวนการการสร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผลการเรียน

13. **โรงเรียนประถมศึกษา** หมายถึง โรงเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสงขลา